

Länsstyrelsen i Södermanlands län

Kungörelse

Beslut om jakt efter dovhjort i Södermanlands län

Beslut

Länsstyrelsen beslutar att meddela tillstånd till jakt efter dovhjort i Södermanlands län under perioden den 1 september 2023 till och med den 31 augusti 2025. Med stöd av tillståndet får det fällas högst 2 000 individer.

Jakten får bedrivas under hela dygnet.

Dovhjort som fälls med stöd av beslutet tillfaller jakträttshavaren. Jakten skall bedrivas enligt villkoren nedan.

Villkor

- Jakten får endast ske med jakträttshavarens tillstånd.
- Jakten får endast bedrivas efter dovhjort som uppträder vid fält med oskördad gröda.
- Jakt får inte bedrivas efter vuxet handjur under tidsperioden den 21 oktober till den 15 november.
- Jakt får inte bedrivas efter hind som åtföljs eller kan antas åtföljas av kalv under tidsperioden den 1 april till den 30 september.
- Jakten får endast bedrivas som smyg- eller vaktjakt.
- Rapporteringsskyldighet ska fullgöras enligt nedan, senast 14 dagar efter att dovhjort fällts.

Rapporteringskyldighet

Rapportering är en skyldighet för jakt som sker enligt detta beslut. Rapporten ska skickas till Länsstyrelsen. Ange diarienummer 4218-2023.

Rapporten ska innehålla följande:

- Rapportörens namn
- E-post till rapportören
- Datum då dovhjort fälldes
- Fastighetsbeteckning och kommun där dovhjorten fällts
- Antal hjortar, hindar eller kalvar som fällts

Rapportera gärna via formuläret på Länsstyrelsens webbplats.

<https://www.lansstyrelsen.se/sodermanland/djur/jakt-och-vilt/skydds jakt.html>

Beskrivning av ärendet

Länsstyrelsen har under de senaste åren märkt ett ökande och omfattande behov av jakt efter dovhjort för att minska risken för allvarliga skador på jordbruksgrödor. Behovet avser möjlighet att med hjälpmedel jaga dovhjort under hela dygnet eller att bedriva jakt efter dovhjort under de tider på året då jakt annars inte är tillåtet. Länsstyrelsen har under perioden 2022-01-01 till 2023-07-10 fått in rapporter om att 799 dovhjortar fällts med stöd av tidigare beslut om skydds jakt.

Problematiken är länsövergripande och rapporter om fällda dovhjortar eller upplevda problem orsakade av dovhjort inkommer med spridning över stora delar av länets yta.

Gällande behovet av att få jaga dovhjort dygnet runt så föreligger det under hela året. Flest rapporter om fällda dovhjortar inkommer under perioden april-juli. Könns- och vuxenandelen för de fällda dovhjortarna under den tidigare nämnda perioden var att 37 % var kalvar, 44 % hjortar och 19 % hindar. Det går att jämföra med statistik från Viltdata för den sammantagna jakten efter dovhjort under jaktåren 2019 – 2021. Där var fördelningen 39% kalvar, 28% hjortar och 33% hindar. Under samma period har det i genomsnitt fällts 11 452 dovhjortar per jaktår i länet.

Det finns underlag som pekar på att skador orsakade av dovhjort på jordbruksgrödor i Södermanland är allvarliga. Vidare har SCB gjort undersökningar gällande viltskador på gröda 2014 och 2020. Skadorna

orsakade av dovhjort har enligt de mätningarna ökat kraftigt. Vad det gäller skördebortfall i spannmål från 2 405 till 8 898 ton och i slättervall från 1 127 till 14 252 ton. Vidare har Länsstyrelsen vid flertalet tillfällen under 2020 - 2021 använt sig av förordnade besiktningsmän för att bedöma om det föreligger risk för allvarlig skada på gröda i de fall då Länsstyrelsen saknat uppgifter om skadeläget i området som ansökan omfattat. Besiktningarna har nästan uteslutande bekräftat att risk för allvarlig skada föreligger.

Länsstyrelsen har flera uppdrag som syftar till att underlätta vad det gäller regler och villkor, att viltförvaltningen ska vara tydlig och förutsägbar samt att öka den regionala livsmedelsproduktionen. Att möjliggöra jakt efter dovhjort för att skydda grödor är enligt Länsstyrelsen en nödvändig regional anpassning då läget är ansträngt för många av länets livsmedelsproducenter till följd av bland annat höga kostnader för energi, drivmedel och insatsvaror. Läget har förvärrats ytterligare till följd av det rådande omvärldsläget.

Gällande risken för trafikolyckor med dovhjort inblandat så har antalet trafikolyckor på väg ökat från 382 under 2015 till 731 under 2022. Under perioden 2020 - 2022 har det skett fler trafikolyckor med dovhjort än med vildsvin i länet.

Länsstyrelsen har uppmärksammat att det regionalt finns samma behov av jakttider och hjälpmedel för jakt efter dovhjort som det nationellt finns för jakt efter vildsvin. Under jaktåren 2019 - 2021 fälldes det enligt Viltdata i snitt 9 941 vildsvin per jaktår vilket kan jämföras med snittet på 11 452 dovhjortar.

Motivering till beslutet

Länsstyrelsen gör bedömningen att det föreligger påtagliga risker för allvarliga skador, främst på grödor, orsakade av dovhjort i Södermanlands län. Vidare har även risken för trafikolyckor med dovhjort ökat betydligt de senaste åren. I länet bedrivs det sedan tidigare, i stor utsträckning, den typ av jakt som beslutet omfattar.

Det finns inga tecken på att behovet av jakt efter dovhjort under perioden som beslutet omfattar kommer minska. Åtterrapporing från skyddsjakter under perioden 2022-01-01 till 2023-07-10 visar att det fällts 799 dovhjortar i länet i syfte att förebygga allvarliga skador orsakade av dovhjort. Länsstyrelsens bedömning är att behovet av jakt kommer vara likvärdigt eller öka framöver till följd av dovhjortsstammarnas utveckling och utbredning tillsammans med kostnadsläget för lantbruket. Med det som bakgrund bestäms tidsperioden för beslutet till den 1 september 2023 till och med 31

augusti 2025, samt antalet individer som beslutet omfattar till högst 2000.

Länsstyrelsen ser att ett länsövergripande beslut är nödvändigt av flera anledningar. Problemen som dovhjortar orsakar är ofta lokala men i Södermanland är de lokalt starka stammarna vitt skilda och berör på så sätt stora områden runt om i länet. Enligt rapporterna från skyddsjakterna år 2022 och 2023 har jakt med stöd av beslutet bedrivits i sju av länets nio kommuner, undantagen var Oxelösund och Trosa varpå det på fastigheter i Trosa kommun så sent som 2021 bedrevs skyddsjakt efter dovhjort. Vidare anser Länsstyrelsen att andra gränsdragningar gällande var och hur jakt får bedrivas med stöd av beslutet riskerar att skapa osäkerhet om vad som gäller vart, samtidigt som skillnaden i praktiken blir väldigt liten. Erfarenheter från tidigare beslut är att möjligheten till jakt nyttjas mest i de områden där stammarna är som tätast. Vidare är jakt i enighet med beslutets villkor, där jakten bedrivs vid fält med oskördade grödor, i de flesta fall motiverat oavsett plats i länet eller historisk förekomst av skador.

De erfarenheter Länsstyrelsen har från hantering av skyddsjaksansökningar samt återrapportering från skyddsjakter är att behovet är stort avseende att kunna jaga dovhjort under hela dygnet. Flera ansökningar har initierats av att dovhjortarna upplevs komma ut nattetid i större utsträckning om man jagat dom i skymning eller gryning. Det gäller oavsett om jakt bedrivits under ordinarie jakttid, som skyddsjakt efter dovhjortskalv på eget initiativ eller om man jagat vuxna individer med stöd av beslut som inte omfattat de möjligheterna.

Avslutningsvis har anpassningar av beslutet genom villkor gjorts för att freda handjur under brunstperioden och kalvförande hindar under förnyngsperioden på samma sätt som de allmänna jakttiderna.

Mot bakgrund av ovanstående bedömer Länsstyrelsen att det finns fog för att besluta om jakt efter dovhjort under den angivna perioder för att det på grund av dovhjortsstammens storlek finns påtagliga risker för allvarliga skador, främst på gröda. Vidare bedömer Länsstyrelsen att det finns skäl att beslutet även omfattar jakt nattetid.

Bestämmelser som beslutet grundas på

Enligt 7 § jaktlagen (1987:259) gäller att om det på grund av ett viltbestånds storlek finns påtagliga risker för trafikolyckor eller för allvarliga skador av vilt, får den myndighet som regeringen bestämmer besluta om jakt för att förebygga eller minska dessa risker. I myndighetens beslut ska bestämmas hur jakten ska bedrivas och om den ska ske genom jakträttshavarens försorg, om han har åtagit sig det, eller genom särskilt utsedda jägare. I beslutet ska också bestämmas hur det ska förfaras med djur som dödas eller fångas vid jakten.

Enligt 54 § jaktlagen får inte beslut tagna med stöd av 7 § jaktlagen överklagas.

Enligt 24 § jaktförordningen (1987:905) prövas frågor om jakt enligt 7 § jaktlagen av Länsstyrelsen när det gäller arten dovhjort.

Enligt 9 b § jaktförordningen ska i beslut som avses i 24 § ska det anges

1. vilka arter som berörs och antalet djur som får fällas,
2. vilka medel och metoder som får användas,
3. vilken tid och vilket område som avses,
4. de villkor som i övrigt behövs för att så långt som möjligt undvika skador eller olägenheter av betydelse för den berörda artens bestånd,
5. den kontroll som kommer att ske.

Information

Viltförvaltningsdelegationen i Södermanland vill informera om att jakt, oavsett syfte, ska bedrivas med god etik och tillåtna jaktmedel. Jakten bör riktas mot djur som uppträder i grupp och mot yngre individer i dessa. Man bör kombinera jakten med andra lämpliga åtgärder för att skrämja vilt samt undvika att med hjälp av foder locka vilt till känsliga områden. Vidare förespråkar viltförvaltningsdelegationen en gemensam förvaltning av samtliga klövvilt, fördelaktigt inom den struktur som finns för skötseln av älg och kronhjort.

Enligt Naturvårdsverkets föreskrifter om vapen, vapentillbehör och ammunition för jakt (NFS 2023:8) får kulgevär med lampa, mörkersikte och termiskt sikte användas vid jakt efter hjort, om jakten är tillåten under hela dygnet.

Vid sådan jakt får termiskt sikte endast användas i öppen terräng, vid åtelplats eller annan känd skjutplats.

De som medverkat i beslutet

Beslutet har fattats av landshövding Beatrice Ask med vilthandläggare Jan-Erik Dalmo som föredragande. Länsjurist Maria Pettersson har deltagit i beslutet.

Denna handling har godkänts digitalt och saknar därför namnunderskrift.

Kopia till

Naturvårdsverket
Svenska Jägareförbundet
Jägarnas Riksförbund
Lantbrukarnas Riksförbund
Föreningen Sörmländska Jordägare